

עבודת השם

פירוש "לך לך"

מכילים שלש עשרה אותיות, כמניין "אחד" כלומר, שהם הכריזו בעולם על אחדות האלוקים. גם שמות האימהות "שרה רבקה רחל לאה" מכילים שלש עשרה אותיות. ביחד זה עולה לעשרים ושש אותיות, כמניין השם "הויה". אם כן, משגהיה חייבים לקרוא ליעקב ישראל, הרי יעלה המספר לארבע עשרה אותיות ולא יהיה זה כמניין "אחד" וכמניין "הויה", לפיכך חייב השם יעקב להישאר כמקודם. כל זה בא רק מתוך שנתגדל השם "אברם" ל"אברהם", בתוספת אות אחת אבל אילו נשאר "אברם" כמקודם, הרי מן ההכרח היה להגדיל שמו של יעקב ל"ישראל", כדי להשלים את מנין האותיות הדרוש. וזהו פשוטו של דבר "ואגדלה שמך" מ"אברם" ל"אברהם", ו"זה שאומרים אלוהי יעקב" שכן אלמלי אמרו ישראל, לא היה שמך יכול להתגדל ועל כורחו היה נשאר "אברם" כמקודם... (הה"ק מהר"ש מאוסטרופולי ז"ל לוקט ממעינה של תורה)

"אמרינא, אחתי את--למען ייטבלי בעבודתך" (לך לך יבג) איתא במדרש פליאה מכאן ששוחטין לחולה בשבת ע"כ, והדברים סתומים ובספר כתב סופר כתב בזה שני ביאורים נחמדים, וזה לשונו שם: אמרי נא אחותי את וכו' שמעתי דאיתא במדרש פליאה מכאן ששוחטין לחולה בשבת והוא תמוה ונ"ל כי אפשר לומר וחי בהם ולא שימות, שהוא בעצמו מותר לחלל שבת להציל נפשו שנאמר פיקוח נפש דוחה את כל התורה כולה אבל מנ"ל שמוותר לאחר לשחוט לחולה כדי להצילו ולהחיותו, אלא דיש להוכיח זה מדאמר אברהם לשרה, אמרי נא אחותי את שלא יאמרו אשתו היא והרגו אותי ואתך יחי, ואם הרגו אותו לא הייתה היא באיסור אשת איש, ועכשיו שתאמר אחותי היא ולא יתרגמה ותהיה באיסור אשת איש, שמע מינה שמותרת לעשות איסור כדי להצילו ממות והן דברי המדרש מכאן ששוחטין לחולה בשבת כנ"ל משום פיקוח נפש (קול יהודה)

"ויהידיב, בין רעי מקנה אברם, ובין רעי מקנה לוט" (לך לך יג ז) ואע"פ שהיו אברם ולוט דוד וכן אח, והיה להם מקנה רב, והיה להם צער להיות יחד, בכל זאת לא ייפרד ממנו אברם. אבל לוט שהיה רשע, וכן רועי רשעים היו לכן נטוש ריב גדול ביניהם. אברם ושרה היו עקרים שלא היו ראויים לילד. וכן כתבנו שם שאחת הברכות של אברם הייתה שבניו עתידים לרשות את ארץ כנען. ולפי שרועי לוט רשעים היו והיו רועים בשדות אחרים ולא נחשב בעיניהם גול. כי טענו מאחר שהקב"ה הבטיח לאברם את ארץ כנען, ואברם כבר זקן ואין לו בנים, ובעיניהם לא נראה שהקב"ה ישנה המזל בגללו. וכשם שאין הפרדה יולדת גם הוא לא ילד, כי אין הקב"ה משנה הטבע. הרי למחר כשימות אברם עתיד לוט לרשת אותו כי אין לו יורש אחר, נמצא כי כל הארץ שייכת לנו, ואנו יכולים לרעות צאננו בכל מקום שנחפרץ (מעם לועז)

"יאמר יהוה אל-אברם, לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך" (לך לך יבא) ה' יתברך ציווה את אברהם אבינו ע"ה שיעזוב את ארצו, מקום מולדתו ובית אביו, משום שגלוי וידוע לפניו שבסופו של דבר תרח ישב בחרן (אבן עזרא).

והסיבה לכך על דרך שאמרו רבותינו ז"ל: לעולם ידור אדם בשכונת ארעי ולא בעיר עם רשעים. לכן למרות שאברהם אבינו כבר הכיר את בוראו, בכל זאת אם יגור בסביבה של רשעים יש חשש שמא ידבר ברוחניות, וכשיש חשש לקלקול יש להתרחק אף מבני המשפחה (אור החיים הקדוש).

אמרו רבותינו בעשרה ניסיונות נתנסה אברהם אבינו (אבות ה, ג). ו"לך לך מארצך" וכו' הוא אחד מהניסיונות. ולכאורה יש להבין איזה ניסיון זה, והרי אם יאמרו לאדם הפשוט ביותר שחשוך בנים הדר בחוץ לארץ שיסע לארץ ישראל שיש שם פרופסור גדול המומחה בטיפול ורפוי עקרות ודאי שיסע ברצון ובשמחה לארץ ישראל, וכל שכן אם יובטח לו שירות רפואי חנים ועליהם כל מחסורו והוצאותיו. וכאן הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו מבטיח לאברהם שכאשר ייסע לשם יזכה להיות גוי גדול, וגם יתברך בעושר וכבוד ואם כן איזה ניסיון הוא זה? התיירון הוא שבדבר הזה עצמו התבטא הניסיון: האם יקיים אברהם צווי ה' יתברך בגלל הנאתו וטובתו או בגלל ציוויו של ה' יתברך. ואמר הכתוב "וילך אברהם כאשר דיבר אליו ה'" ללמדך שאברהם הלך רק משום שה' אמר לו ולא משום נגיעות אישיות שלו, הרי שבוודאי ניסיון גדול מאוד הוא לצמצם את המחשבה שהמטרה תהיה רק משום צווי ה' יתברך ולא משום הבטחות גשמיות (אור"ח הקדוש לוקט מלבוש יוסף)

"ואעשה, לגוי גדול, ואברכה, ואגדלה שמך; והיה, ברכה" (לך לך יבג) מצינו בנמרא כי כל הקורא לאברהם "אברם" עובר על עשה, ואילו ליעקב מותר לקרוא יעקב, אף על פי שציווה השם יתברך לקראו בשם ישראל (ברכות יג). ובאמת מה טעמו של דבר? הנה שמות האבות "אברהם יצחק יעקב"

18:00 חולת

16:30	כניסת השבת
17:29	צאת השבת
16:51	שקיעה
18:03	ר. תם
6:03	הנץ

הפטרה: "למה תאמר יעקב"

"ויבא אליהם ותהי ותרא כי היתה ותקל גברתה בעיניה". (ד' לך טו"ד) וכשנשא אברהם את הגר נכנס ריב גדול וקנאה בין הגר לשרה. כי הגר התעברה בלילה הראשון, ושרי בהיותה יפיפייה אע"פ שהייתה זקנה היו באות כל המלכות בעולם לבקר אותה ולראות פניה, ולא היה יום שלא באו. והגר הייתה מסיתה אותם ואומרת שרי גברתי אינה טובה כפי שהיא מראה עצמה, ואתם מחזיקות אותה לחסידה ואינה כן כי לא זכתה ללדת בנים בכל השנים שהייתה נשואה לאברהם ואילו אני נתעברתי אע"פ שנשא אותי בזקנותו שכן היה כבר בן פ"ה ואע"פ ששרה נצטערה מאד לשמוע דברים כאלו, לא הייתה משיבה לה כרי שלא להשוותה עמה.

"ותאמר שרי אלי אברהם, חמסי עליך אנכי נתתי שפחתי בחיקי". (ד' לך טו"ה) ישפוט ה' ביני ובינך על הצער שיש לי בגללך משני דברים. משל הדבר לשני בני אדם שהושלכו לכלא. יום אחד עבר המלך דרך אותו רחוב

התחיל האחד מצעק ואומר: אדוני המלך! עשה עמי צדקה והוציאני מן הכלא הזה. ריחם עליך המלך ושמע לקול צעקותי ונתן פקודה והוציא. ואילו השני לא ידע את שעת הליכתו של המלך וכשראה שהוציאו אותו היה רב עמו ואומר לו: ה' יפרע ממך, שאילו היית אומר הוצא את שנינו הייתי גם אני משתחרר, כי בוודאי היית שעת רצון והיית יכול להוציאני מן השעבוד הזה. כי בוודאי קל יותר לבקש מאת המלך לשחרר שני אנשים בבת אחת מלבקש שישחררם בשני פעמים. כי רק פעם אחת הוא נתן פקודה ונמצא שאתה הגורם שאשאר כאן לעולם.

וכך עמך, כשבקשת מאת השי"ת שיתן לך בנים, בקשת רק על עצמך כי כן היה נוסח תפילתך בלשון יחיד כי אמרת הן לי לא נתת זרע, ולכן נולד לך בן ולי לא. אבל אם היית אומר בלשון רבים הן לנו לא נתת זרע, היה הבן הנולד לך יוצא מעמי. והדבר השני שגורם לי צער, שאתה שומע את עלבוני מפי הגר ואתה שותק. (מעם לועז)

סיפור בהמשכים "מעגלים נסגרים" חלק ב.

קיצור: יום אחד אמרו לו שני חסידים מבוגרים ממנו, ר' יהודה חן ור' חיים שרייבר (ע"ה), כי הרבי הורה להם להתהלך ברחובות פריז. הרבי לא ציין מה המטרה, והם הניחו כי הדבר ייוודע להם בדרך כלשהי. **המשך:** ועתה יכולים הם לשוב לביתם. ואכן, לאחר כמה שבועות של לימוד והכנה, נערכה באותו בית-כנסת העלייה לתורה ביום הבר-מצווה של הנער, לשמחתה הרבה של הסבתא. זו הודתה בחום לחסידים, ואז, כמעט בלחשיה, הוסיפה: "מי יודע, אולי יבוא יום והילד הזה יוכל לומר עלי קדיש"..." ר' זלמן סיים את סיפורו. המסובים היו נפעמים מרכי ההשגחה העליונה. אבל אחד הנוכחים, ר' דוד לסלבוים, חש כי זיעה קרה מכסה את גופו. משהו בסיפור גרם לו תחושה מוזרה. "אמור לי", פנה אל ר' זלמן, "האם אתה זוכר את שם בית-הכנסת שבו נערכה בר-המצווה?". "ודאי שאני זוכר", השיב ר' זלמן, "הוא נקרא 'רש"י שול' [=בית-הכנסת רש"י]". עוד שאלה ושתיים ומפיו של ר' דוד נפלטה קריאה: "אני הוא הילד". התרגשות עזה אחזה בכל הנוכחים. ר' דוד ור' זלמן הביטו זה בזה בעיניים לחות, כלא מאמינים. לאחר שנרגע מעט סיפר ר' דוד לנוכחים: "אכן, זכורה לי היטב דאגתה והשתדלותה של סבתי שאקיים את טקס הבר-מצווה כמנהג ישראל. אני עצמי לא ידעתי אז אפילו אות אחת בעברית, ולא ידעתי דבר על התורה והמצוות. עשיתי זאת רק לבקשתה, בגלל הכבוד שרחשתי לה. "סבתי עצמה התגוררה ברובע העשירים, אולם הייתה מרבה לבקר בבית דודתי, ברובע התשיעי, שם התגוררנו גם אנו, ושם פגשה את החסידים, שכיוונו אותה לבית-הכנסת שעליתי בו לתורה. "שמחת הבר-מצווה והעלייה לתורה היו הגורמים המכריעים שחוללו את המפנה העתידי בחיי, לשמירת מצוות מלאה, ושנים לאחר מכן להתקרבותי לחסידות חב"ד..." "מפליא הדבר, כי כאשר נפטרה סבתי, הייתי היחיד מכל בני משפחתי, ששמר את יום-השנה שלה בתפילה ובקדיש. תאריכי הפטירה של רביס מבני משפחתי לא נשמרו אצלי, אבל יום פטירתה השתמר בזיכרוני. אכן, זכתה הסבתא והתקבלה משאלתה. "כמה נפלאות דרכי ההשגחה", סיים ר' דוד. "הלוא כולנו הכרנו את ר' יהודה חן ור' חיים שרייבר, חסידים ואנשי מעשה אמיתיים מתושבי כפר-ב"ד, שכבר אינם עמנו היום. לעולם לא הייתי יודע כי הם שהיו שליחי ההשגחה להצלתי, אילולא נתלווה אליהם ר' זלמן, שראה את המאורע ויכול לספר עליו. "אין זאת אלא שהרבי הר"צ צפה למרחוק ושלה את שלוחיו כדי לסייע לילד יהודי בפריז לחזור לצור מחצבתו", סיכם ר' דוד, וקהל המתוועדים נשאר פעור-פה. **סוף!**

פנית ההלכות "דיני חולה שאין בו סכנה בשבת"

ע"פ ילקוט יוסף
כ"ר ד'

יג. מרשם (רצפט) שנכתב בשבת על ידי רופא עבור חולה שאין בו סכנה, אם הרופא היה סבור שהחולי הוא חולי שיש בו סכנה, וכתב את המרשם בשוגג, מותר להביא תרופות בשבת על פי מרשם זה. אבל אם הרופא כתב את המרשם במזיד, אין להביא את התרופות בשבת מבית המרקחת, אך אם הביאו את התרופות מותר ליהנות מהם בשבת. (ילקוט"י שבת כ"ד עמוד צח)

יד. יש אומרים שכל דבר שמותר לעשותו ע"י ישראל בחולי שאין בו סכנה, אין צריך לחזור אחר עכו"ם שיעשהו, אלא יכול הישראל לעשותו כמבואר. ויש חולקים. (ילקוט יוסף שבת ד' עמוד צח)

טו. חולה שאין בו סכנה נחשב מי שנפל למשכב מחמת מחלה, ואין במחלה זו סכנת נפשות, או מי שיש לו מיחוש שמצטער עד שחלה כל גופו, מאותו מיחוש. וכן כל מי שמתהלך כבריא אבל עלול להסתכן או ליפול למשכב אם לא יקבל בעוד מועד את הטיפול הדרוש, כגון חולי קצרת, או הסובלים ממחלת לב שאינה מסוכנת, או חולים במחלת הנפילה (כשאין נשקפת להם סכנה), וכן יולדת מיום השמיני ללידה עד סוף שלושים יום מהלידה, וכן תינוק. (ילקוט"י שם עמוד ק)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאוגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורמון בן חוה	

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.ase@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו"